

Nr 5.

Ankom till riksdagens kansli den 28 mars 1922 kl. 1 e. m.

Andra kammarens andra tillfälliga utskotts utlåtande nr 5 i anledning av väckt motion om skrivelse till Kungl. Maj:t angående höjd pensionsålder för manliga folkskollärare m. fl. befattningshavare.

I en inom andra kammaren väckt och till dess andra tillfälliga utskott hänvisad motion, nr 179, har herr *Johansson* i Bro m. fl. hemställt, "att riksdagen i skrivelse till Kungl. Maj:t måtte hemställa, att Kungl. Maj:t ville verkställa utredning

Motionen.

a) rörande lämpligheten att ändra bestämmelserna om manliga folkskollärares och med dem jämställda manliga befattningshavares pensionering på det sätt, att den levnadsålder, som för dem för närvarande medför rätt och skyldighet att avgå med full pension, höjes,

b) rörande de ändringar i övriga pensionsbestämmelser, som i samband härmed kunna visa sig påkallade."

Med avseende på motiveringen tillåter sig utskottet hänvisa till motionen.

Utskottet, som i grundlagsenlig ordning anhållit om utlåtande angående motionen av Kungl. skolöverstyrelsen, har av nämnda myndighet fått mottaga det yttrande, som återgives i bilagan.

De skäl, som av motionärerna anförts för den i motionen gjorda hemställan, att pensionsåldern för manliga folkskollärare och med dem jämställda befattningshavare bör höjas, äro i huvudsak av ekonomisk natur. De fördelar, som genom en ändring av pensionsbestämmelserna i nämnd riktning skulle vinnas, vore nämligen en icke oväsentlig nedsättning av kostnaderna

Utskottet.

för lärarpensioneringen. Utskottet vill icke bestrida riktigheten av detta motionärernas antagande, men lämnar den frågan helt och hållet öppen, huruvida eller i vad mån en högre pensionsålder än den nu för folkskollärare bestämda över huvud taget skulle vara ekonomiskt fördelaktig för det allmänna.

En omständighet, som också medverkat till framförandet av ifrågavarande hemställan, är den rådande bristen på lärarkrafter vid folkskolorna. Enligt officiella statistiska uppgifter upprätthöllos 10 å 11 procent av de manliga lärarbefattningarna under åren 1916—1919 av vikarier, vilken siffra år 1920 sprang upp till något över 15 procent. På grund av den knappa tillgången på utbildade lärare måste vikariatbefattningarna i icke ringa utsträckning uppehållas av pensionerade folkskollärare, vilka därvid, jämte sin pension, äga uppbära vikariatsarvode. Men detta även ur ekonomisk synpunkt oegentliga förhållande kan nog i viss mån betraktas såsom en av tillfälliga tidsomständigheter påverkad företeelse, som så småningom försvinner, sedan tilloppet av elever till seminarierna blivit större.

Den ekonomiska synpunkten är emellertid ej den enda eller ens den viktigaste vid bedömandet av här förevarande spörsmål. Framför allt gäller det att se till, huruvida den föreslagna längre lärartjänstgöringen kan anses förenlig med den tillbörliga hänsynen till skolans och undervisningens bästa. Då av motionärerna framhållits, att inga som helst bärande skäl numera kunna anföras för att manliga folkskollärare skola pensioneras vid lägre ålder än andra manliga lärare, torde detta påstående vederläggas av vad skolöverstyrelsen i denna punkt yttrat. Det framgår av detta yttrande, att folkskollärarnas ställning och arbete är avsevärt olika exempelvis lärarnas vid de allmänna läroverken, varför en lägre pensionsålder för de förra väl kan anses motiverad av de verkliga förhållandena. Att märka är likväl, att den stipulerade 60-årsgränsen icke utgör absolut hinder för en folkskollärare att därutöver fortsättningsvis bibehålla sin tjänst. Den föreskrivna bestämmelsen avser att vara en norm, som givetvis tillämpas, där detta kräves av hänsyn till både skola och lärare. Men i fall, då sådant ej befinnes olämpligt, kan en lärare efter de lokala skolmyndigheternas medgivande kvarstå i tjänsten ända till uppnådda 65 år. "I verkligheten", framhåller skolöverstyrelsen, "torde ock förhållandena komma att gestalta sig så, att folkskollärares avgång från tjänsten i regeln endast på grund av särskilda skäl kommer att ske tidigare än vid 65 års ålder". Detta förhållande är enligt utskottets mening värt att särskilt uppmärksammas och detta så mycket mer som föreskriften om de fem respitåren av motionärerna visserligen ej alldeles förbisetts, men knappast till sin betydelse vederbörligen beaktats. Skulle nämnda föreskrift komma att tillämpas på sätt som skolöverstyrelsens nyss anförda yttrande ger vid handen, vill det synas som om det i motionen framställda önskemålet redan med gällande pen-

sionsbestämmelser skulle bli tillgodosett så långt detta med hänsyn till skolundervisningens krav över huvud låter sig göra.

Det finns därför enligt utskottets mening all anledning att tills vidare avvakta verkan av de nu gällande bestämmelserna, innan en ändring av dessa ifrågasättes. Skälen härför äro så mycket starkare, som ifrågavarande bestämmelser antogos så sent som år 1918, då i samband med ny lönereglering för folkskollärare dessas pensionsålder höjdes från förutvarande 55 till 60 år. För den händelse blivande praxis, i överensstämmelse med den av skolöverstyrelsen yttrade förmodan, skulle visa, att folkskollärarnes verkliga avgångsålder från tjänsten såsom tämligen undantagslös regel skulle bliva 65 år, kan det finnas fog för riksdagen att återkomma till frågan om reglering av nämnda lärares pensionsålder. Men intill dess samlad erfarenhet i detta avseende föreligger synes intet förhastat avgörande böra ske, i all synnerhet som ett dröjsmål ej kan sägas vara förenat med någon större olägenhet. En ytterligare omständighet, som talar emot motionärernas yrkande, ligger, såsom skolöverstyrelsen påpekat, däri, att en ändring enbart av den för manliga lärare bestämda pensionsåldern icke låter sig lösas såsom en fristående fråga för sig på grund av dess nära samband med de för de kvinnliga lärarna fastställda löne- och pensionsbestämmelserna. Även av detta skäl torde ett upprivande av den så nyligen som 1918 genomförda löne- och pensionsregleringen icke vara tillrådligt.

Med anledning av vad sålunda ovan anförts får utskottet hemställa,

att förevarande motion icke måtte till någon andra kammarens åtgärd föranleda.

• Stockholm den 28 mars 1922.

På utskottets vägnar:

AXEL EURÉN.

Närvarande vid förevarande ärendes slutbehandling: herrar *Eurén*, *Jonsson* i Eskilstuna, *Andersson* i Katrineholm, *Olsson* i Labbemåla, *Johansson* i Bro, *Ernfors*, *Uddenberg* i Varberg, *Olsson* i Mellerud och *Eklund*.

Reservation

av herr *Johansson* i Bro, som ansett att utskottets utlåtande bort hava följande lydelse:

Den fråga som av motionärerna upptagits måste anses ha vidsträckt ekonomisk betydelse. Genom en höjning av pensionsåldern för manliga folkskollärare och med dem jämställda befattningshavare skulle en ej oväsentlig nedsättning av kostnaderna för lärarepensioneringen vinnas. En därmed nära sammanhängande omständighet, som också medverkat till framförandet av ifrågavarande hemställan, är den rådande bristen på lärarkrafter vid folkskolorna. Enligt officiella statistiska uppgifter upprätthöllos 10 å 11 procent av de manliga lärarbefattningarna under åren 1916—1919 av vikarier, vilken siffra år 1920 sprang upp till något över 15 procent. Såsom motionärerna påpekat torde vikariatbefattningarna, på grund av den ringa tillgången på utbildade lärare, i ganska avsevärd utsträckning bestridas av pensionerade folkskollärare, vilka därvid jämte sin pension äga uppbära vikariatarvode. Detta förhållande måste anses föga lämpligt och ur ekonomisk synpunkt oegentligt — särskilt som det visat sig svårt att ordna ersättningsfrågan på ett ur teknisk synpunkt mera tillfredsställande sätt.

Om det sålunda måste anses uppenbart, att starka ekonomiska skäl tala för en höjning av pensionsåldern för manliga folkskollärare, synas emellertid delade meningar råda rörande en dylik åtgärds lämplighet ur synpunkten av skolans och undervisningens bästa. I sitt till utskottsutlåtandet som bilaga fogade yttrande anför skolöverstyrelsen flera skäl mot den ifrågasatta höjningen av pensionsåldern. Enligt utskottets mening böra emellertid dessa skäl ej få avgörande betydelse vid ett ställningstagande till frågan.

Skolöverstyrelsen gör gällande att "trots betydande framsteg till det bättre under de senaste årtiondena ett allt för stort antal lärare vid våra folk- och småskolor fortfarande måste arbeta under synnerligen ohygieniska förhållanden beträffande såväl skollokaler som lärarbostäder, så att lärarens hälsa mången gång blir i förtid bruten, och en hög pensionsålder på den grund måste bli för tjänstinnehavaren betungande". Även om det ej kan bestridas, att folkskollärare på sina håll ännu få arbeta under mindre gynnsamma lokala förhållanden, torde detta likväl höra till undantagsfallen och ej — som skol-

överstyrelsen mera indirekt än direkt påstår — vara en allmän företeelse. Det borde ej erbjuda någon svårighet att i de fall, där det verkligen kan påvisas att dåliga skollokaler och lärarbostäder motivera en lägre pensionsålder, medgiva undantag från en allmän höjning av pensionsåldern. Under alla omständigheter synes ett dylikt tillvägagångssätt vara att föredraga framför att stifta en allmän regel på grundval av undantagsfallen. Särskilt starkt framträder i städerna det oegentliga i att folkskollärarnas pensionsålder med fem år understiger läroverkslärarnas och lärarnas vid de kommunala mellanskolorna. Härvidlag bortfaller fullständigt det av skolöverstyrelsen åberopade hänsynstagandet till de lokala förhållandena. Vad återigen beträffar landsbygden, kan det starkt ifrågasättas, om ett sådant underkännande av dennas skollokaler och lärarbostäder, som motiverandet av den lägre pensionsåldern ur den här berörda synpunkten faktiskt innebär, kan anses giva uttryck för en tillbörlig erkänsla för de strävanden efter bättre lokalförhållanden som göra sig gällande överallt på landsbygden eller för vad som redan med stora uppoffringar utträttats i detta avseende.

Enligt skolöverstyrelsens yttrande torde på grund av medgivandet av de fem respitåren utöver 60-årsgränsen "förhållandena i verkligheten komma att gestalta sig så, att folkskollärares avgång från tjänsten i regel endast på grund av särskilda skäl kommer att ske tidigare än vid 65-års ålder". Detta förhållande talar enligt utskottets mening snarare för än emot den föreslagna höjningen av pensionsåldern. Då det av skolöverstyrelsens uttalande på denna punkt framgår, att pensionsåldern för folkskollärare i praktiken kommer att i de flesta fall utgöra 65 år, synas inga giltiga skäl kunna anföras mot att denna åldersgräns även formellt fastställas för folkskollärares pensionering, för så vitt samtidigt i gällande regler möjlighet beredes för folkskollärares avgång med full pension redan tidigare, då detta kräves med hänsyn till skolundervisningens bästa.

Skolöverstyrelsen anför vidare att genom en höjning av pensionsåldern för de manliga folkskollärarna rubbningar skulle uppstå i den vid löneregleringen 1918 fastställda relationen mellan avlöningarna för manliga och kvinnliga folkskollärare, vilken relation bestämts just med hänsyn till utjämningen av pensionsåldern för manliga och kvinnliga lärare. Detta skäl torde få anses förfalla därmed att i motionen ej hemställts, att beslut genast skulle fattas av riksdagen om en höjning av pensionsåldern för manliga folkskollärare utan endast begärts en utredning av frågan. En dylik utredning skulle givetvis även komma att omfatta de eventuella reformer i berörda avseende, som kunde bli erforderliga genom ett bifall till motionens syfte.

På grund av frågans allmänna betydelse anser utskottet sålunda, att en utredning av densamma är synnerligen önskvärd.

Med stöd av vad som anförts får utskottet därför hemställa,

att andra kammaren ville för sin del besluta, att riksdagen måtte i skrivelse till Kungl. Maj:t hemställa, att Kungl. Maj:t ville verkställa utredning

a) rörande lämpligheten att ändra bestämmelserna för manliga folkskollärares och med dem jämställda manliga befattningshavares pensionering på det sätt, att den levnadsålder, som för dem för närvarande medför rätt och skyldighet att avgå med full pension, höjes,

b) rörande de ändringar i övriga pensionsbestämmelser, som i samband härmed kunna visa sig påkallade.

Bilaga.

Yttrande av skolöverstyrelsen.

Sedan skolöverstyrelsen genom nådig remiss blivit av Kungl. Maj:t anbefalld att avgiva av andra kammarens andra tillfälliga utskott begärt yttrande rörande en av herr Johansson i Bro m. fl. väckt motion (nr 179) om skrivelse till Kungl. Maj:t angående höjd pensionsålder för manliga folkskollärare m. fl. befattningshavare, får överstyrelsen härmed beträffande ifrågavarande motion anföra följande.

De nu gällande bestämmelserna i fråga om folkskollärarnas pensionsålder, enligt vilka sådan lärare äger rätt att uppbära hel pension efter uppnådda 60 levnads- och 33 tjänstår samt jämväl är skyldig att vid sagda levnadsålder avgå från tjänsten, såvida ej skolråd (folkskolestyrelse) med folkskolinspektörens godkännande medgiver ytterligare någon tids, dock högst 5 års, kvarstående i tjänsten, hava tillkommit i samband med genomförande av den senaste löneregleringen för folkskollärare vid 1918 års riksdag. När sedermera genom beslut av 1919 års riksdag en mera fullständig omändring skedde av grunderna för folkskollärarnas pensionering, och i enlighet därmed Kungl. Maj:ts reglemente den 31 december 1919 för statens anstalt för pensionering av folkskollärare m. fl. utfärdades, blevo ovannämnda bestämmelser angående folkskollärares pensionsålder oförändrade.

Motionärerna anse nu önskvärt, att en ändring i sagda bestämmelser komme till stånd i sådan riktning, att den levnadsålder, som för manliga folkskollärare och med dem jämställda manliga befattningshavare medför rätt och skyldighet att avgå med full pension, höjes. De erinra i sådant hänseende därom, att manliga lärare vid statens läroverk och vid kommunala mellanskolor pensioneras först vid 65 års ålder, samt framhålla såsom sin mening, att inga som helst bärande skäl numera kunna anföras för att manliga folkskollärare och med dem jämställda manliga befattningshavare skola pensioneras vid lägre ålder än andra manliga lärare.

De med folkskollärare i fråga om pensionsåldern jämställda befattningshavare, som av motionärerna åsyftas, torde närmast vara lärare vid högre folkskola, övningsskollärare vid statens folkskoleseminarium, lärare vid småskoleseminarium samt lärare vid skyddshem m. fl. anstalter, vilka samtliga omnämnas i § 41 av reglementet för pensionsanstalten. Härav framgår emellertid, att de grupper av lärare på den allmänna undervisningens och seminariernas område, vilkas pensionsålder satts till 60 år, äro betydligt talrikare än de, för vilka pensionsåldern bestämts till 65 år, vadan det med visst skäl kan sägas, att den för folkskollärarna bestämda pensionsåldern är den för lärare i stort sett normala.

Det är emellertid begripligt, att motionärerna, då motivet för den av dem ifrågasatta höjningen av pensionsåldern i första rummet är den statsfinansiella synpunkten, riktat sin uppmärksamhet särskilt på folkskollärarnas pensionsförhållanden på grund av denna lärarkårs talrikhet, betingad av det stora antalet skolpliktiga barn i riket.

Det vill emellertid förefalla, som om motionärerna vid sitt framhållande av att inga bärande skäl kunna anföras för att folkskollärarna skola pensioneras vid lägre ålder än t. ex. lärare vid allmänna läroverk härvid anlade ett betraktelsesätt, som i första hand kunde väntas, då frågan ses särskilt från tjänstinnehavarnas synpunkt. Visserligen förhåller det sig så, att trots betydande framsteg till det bättre under de senaste årtiondena ett allt för stort antal lärare vid våra folk- och småskolor fortfarande måste arbeta under synnerligen ohygieniska förhållanden beträffande såväl skollokaler som lärarbostäder, så att lärarens hälsa mången gång blir i förtid bruten, och en hög pensionsålder på den grund måste bliva för tjänstinnehavaren betungande. Men under normala förhållanden och i allmänhet sett är det uppenbart, att en relativt hög pensionsålder, varmed följer ett långvarigt åtnjutande av ordinarie lön- och naturaförmåner, även för folkskolläraren måste medföra givna ekonomiska fördelar framför att nödgas tidigare avbryta verksamheten med en jämförelsevis liten pension.

Ser man däremot förevarande pensionsfråga företrädesvis från det allmännas synpunkt, måste man finna starka skäl tala för att den ålder, vid vilken folkskollärare må vara skyldig att avgå från tjänsten, sättes lägre än motsvarande pensionsålder för t. ex. lärare vid allmänt läroverk och med sådant jämförlig läroanstalt. Såvitt överstyrelsen känner, har också alltid bestämmandet av folkskollärarnas pensionsålder skett med hänsyntagande i första rummet till vad skolans bästa kräver. Överstyrelsen får i sådant hänseende erinra om följande.

När folkskollärarnas pensionsinrättning bildades år 1866 bestämdes,

att folkskollärare skulle äga rätt att uppbära hel pension efter uppnådda 60 levnads- och 30 tjänstår. En kungl. kommitté, som år 1874 tillsattes för att dels utreda frågan om en folkskollärarnas änke- och pupillkassa, dels föreslå ändringar i reglementet den 30 november 1866 för folkskollärarnas pensionsinrättning, kom till det resultatet, att den då gällande pensionsåldern för folkskollärarna i skolundervisningens intresse måste nedsättas till 55 levnadsår. Vid 1876 års riksdag väcktes ock motioner från lantmannahåll, vari med samma motivering en nedsättning i pensionsåldern kraftigt påyrkades. "Oberäknelig är den skada", yttrade motionärerna, "folkskolan lider därigenom, att hon nödgas behålla en uttrötad lärare, som icke längre förmår sköta sitt kall." Motionen bifölls av båda kamrarna, och en kungl. kungörelse utfärdades den 24 november 1876, enligt vilken folkskollärarnas pensionsålder bestämdes till 55 levnads- och 30 tjänstår. Denna pensionsålder blev sedan orubbad tills genom den kungl. kungörelsen den 6 december 1918 ändring skedde och pensionsåldern bestämdes till den nuvarande.

Initiativet till sistnämnda höjning av pensionsåldern togs av lärarlönenämnden i dess betänkande den 31 oktober 1914. Nämnden ansåg självfallet, att en tidsenlig lönereglering borde för folkskollärarkåren medföra en höjning i pensionsåldern, och den fann också, att de förhållanden, under vilka folkskolan numera arbetade, liksom ock lärarutbildningen så väsentligen förbättrats, att en höjning kunde ske utan att behöva medföra samma men för skolväsendet, som man tidigare kunnat befara. Även om det icke saknades röster, som menade, att pensionsåldern för folkskollärare kunde vara densamma som för läroverkens lärare, motsatte sig lärarlönenämnden enhälligt en sådan tanke med bland annat följande motivering. "För lärare vid folkskolan torde dock en sådan pensionsålder vara allt för hög. En synpunkt, som härvid måste beaktas, är den påtagliga olikhet, som förefinnes mellan de allmänna läroverken och folkskolan därutinnan, att medan vid ett läroverk undervisningen alltid bestrides av flera lärare, de flesta folkskolor hava endast en lärarkraft. Det är vid sådant förhållande tydligt, att om en lärare på grund av hög ålder blir mindre skickad att uppehålla sin tjänst, undervisningen måste bliva i långt högre grad lidande vid en skola, som är beroende av en ensam lärare, än vid en läroanstalt, som förfogar över flera lärarkrafter." Till dessa synpunkter anslöto sig sedermera skolöverstyrelsen, löneregleringskommittén samt Kungl. Maj:t och riksdagen. Löneregleringskommittén ansåg dock, att pensionsåldern för de kvinnliga folkskollärarna borde sättas till 58 levnads- och 30 tjänstår.

Skolöverstyrelsen är fortfarande av den uppfattningen, att den motive-ring, som sålunda anförts för en lägre pensionsålder för lärare vid folk- och småskolor än för lärare vid de allmänna läroverken, är starkt grundad i de verkliga förhållandena. I de fall, då en lärare är av en eller annan anledning mindre skickad för sitt uppfostrings- och undervisningskall, eller då en skola på grund av lärarens sjuklighet nästan ständigt måste skötas av vikarie, ligger det uppenbarligen i skolans intresse, att pensionsåldern icke är högre än 60 levnadsår. En god anpassning efter förhållandena på folkundervisningens område innebär ock den sedan gammalt gällande bestämmelsen om fem respitår, under vilka de lokala skolmyndigheterna må kunna medgiva lärare att kvarstå i tjänsten. Det är givetvis önskligt såväl med hänsyn

till den rådande lärarbristen som ur allmän kostnadssynpunkt, att detta medgivande tillämpas i så stor utsträckning som med skolundervisningens sanna bästa är förenligt. I verkligheten torde ock förhållandena komma att gestalta sig så, att folkskollärares avgång från tjänsten i regeln endast på grund av särskilda skäl kommer att ske tidigare än vid 65 års ålder. Att möjlighet finnes för tidigare avgång är emellertid, såsom redan framhållits, både för skolan och för läraren en fördel av mycket stor betydelse.

Den utredning, som motionärerna yrka i syfte att få till stånd en höjning i folkskollärares m. fl. lärares pensionsålder, avser emellertid endast de *manliga* befattningshavarna. I fråga om kvinnlig folkskollärare, yttra motionärerna, synes anledning ej finnas att upptaga frågan om hennes pensionsålder, så länge den civila pensionslagen för lärarinnor i statsskolorna stadgar en pensionsålder av 60 år. Då det föreliggande förslaget sålunda innebär icke blott ifrågasatt höjning av pensionsåldern för manliga folkskollärare m. fl. utan tillika införande av skillnad i pensionsålder för manliga och kvinnliga folkskollärare, finner sig överstyrelsen böra erinra om det samband, som på grund av statsmakternas beslut vid genomförandet av den senaste löneregleringen för folkskollärarkåren förefinnes mellan å ena sidan de nu utgående avlöningarna och å andra sidan den bestämda pensionsåldern. Såsom framgår av den kungl. propositionen till 1918 års riksdag (nr 260) angående löne- och pensionsreglering för lärarna vid de allmänna läroverken, högre lärarinneseminariet, folkskoleseminarierna, folk- och småskolorna, de högre folkskolorna och de kommunala mellanskolorna, blevo lönerna för de kvinnliga lärarna vid sagda läroanstalter bestämda i förhållande till de manliga lärarnas löner enligt vissa av löneregleringskommittén uppställda grunder, vilka bland annat inneburo, att vid lönernas beräkning hänsyn skulle tagas till den för de manliga och kvinnliga befattningshavarna bestämda pensionsåldern. Vid beräkning av den avlöning, som enligt sagda grunder skulle tillkomma folkskollärarynnor, hade löneregleringskommittén sålunda tagit hänsyn till, att kommittén, såsom förut sagts, föreslagit kvinnlig folkskollärares pensionsålder till allenast 58 år. Då Kungl. Maj:t sedermera i ovan nämnda proposition föreslog även folkskollärarinnornas pensionsålder till 60 år, måste på grund härav även dessa lärarinnors löner sättas i en annan relation till de manliga folkskollärarnas avlöning än enligt kommitténs beräkningar. En redogörelse för den sålunda företagna förändringen lämnades av departementschefen i propositionen dels å sid. 42—43 och dels å sid. 339. Beräkningen resulterade i en höjning av folkskollärarynnas begynnelselön med 100 kronor på grund av den skedda utjämnningen i pensionsåldern. Härav torde framgå, att någon rubbning av det nuvarande förhållandet mellan den för manlig och kvinnlig lärare bestämda pensionsåldern icke kan ske, så länge de nuvarande avlöningsbestämmelserna för lärarna äro gällande, och att en eventuell utredning i det av motionärerna angivna syftet sålunda närmast synes höra tillsammans med en blivande ny löne- och pensionsreglering för lärare vid olika läroanstalter.

Då alltså i enlighet med den utredning överstyrelsen här ovan anfört sakliga skäl alltfört tala för att folkskollärarnas pensionsålder sättes något lägre än pensionsåldern för lärare vid allmänna läroverk, och då vidare frågan om ifrågasatt ändring i förhållandet mellan manlig och kvinnlig lärares

pensionsålder icke för närvarande kan lösas såsom ett fristående spörsmål utan samband med löne- och pensionsfrågan i dess helhet, får överstyrelsen för sin del avstyrka bifall till den föreliggande motionen.

Stockholm den 21 februari 1922.

AUG. FALK.

Sven Nylund.

Gustaf Redelius.

STOCKHOLM

A.-B. Hasse W. Tullbergs Boktryckeri 1922.